

взаємозв'язку та взаємовпливу між усіма складовими вказаного потенціалу; впливу на величину та ефективність його використання широкого спектру внутрішніх і зовнішніх чинників; можливостей оперативного внесення змін до визначених раціональних величин потенціалу та його складових і прийнятті дієвих управлінських рішень спрямованих на вдосконалення господарської діяльності, пов'язаної, зокрема, з диверсифікованим розвитком сировинної бази і конверсією підприємства.

Список літератури.

1. Афанасьєв Є.В., Ткаліченко С.В., Федоренко С.О. Математична база та логіка моделювання й оцінювання економічного ризику конверсії гірничих підприємств. *«Інноваційний розвиток гірничодобувної галузі»*: матеріали II міжнар. наук.-техн. конф., м. Кривий Ріг, 14 груд. 2017 р. Кривий Ріг: Вид. центр ДВНЗ «КНУ», 2017. С. 94.

УДК 339.3

СПИСАННЯ ЗАПАСІВ НЕЗАВЕРШЕНОГО ВИРОБНИЦТВА ТА ЗАПАСІВ ГОТОВОЇ ПРОДУКЦІЇ

Бондарчук О. М. к.т.н, доцент кафедри економіки, організації та управління підприємствами, **Єпик О.О.** здобувач, Криворізький національний університет, м. Кривий Ріг, Україна.

Вступ. На сьогоднішній день в умовах ринкової економіки основою всіх виробників є досягнення максимального прибутку підприємства з мінімальними витратами, що в першу чергу є основою забезпечення розвитку підприємства, підвищення його продуктивності праці, технічного переоснащення та модернізації виробництва, вихід на внутрішні та зовнішні ринки та досягнення конкурентних переваг підприємства. А для забезпечення безперебійного ведення діяльності підприємства є формування запаси.

Метою роботи є обґрунтування ефективних методів списання запасів незавершеного виробництва та запасів готової продукції на витрати.

Матеріали та методи. До науковців, які займалися питаннями формування запасів та їх списання за видами відносяться такі роботи вітчизняних та закордонних вчених: Д. Бікулова, Н. Вороная, Н. Діброва, Т. Демченко, В. Корнілова, М. Лінник, В. Міщенко, Ю. Миронова, Л. Мудра, Н. Ткаченко.

Результати. Сфера діяльності кожного підприємства характеризується наявністю запасів підприємства - готової продукції; виробничих запасів та запасів незавершеного виробництва.

В даному дослідженні аналізувалися методи списання запасів готової продукції та запасів незавершеного виробництва. Під запасами незавершеного виробництва розуміють запаси, що перебувають на перехідних стадіях виробничого процесу певного підприємства, які піддаються технологічній обробці, внаслідок чого їх властивості поступово змінюються та з'являються нові види продукції [1].

Якщо говорити про склад незавершеного виробництва то відсутня однакова позиція як в літературі наукового, так і практичного спрямування, адже в нормативних документах, які регулюють облік незавершеного виробництва в Україні не наведено їх складових. Тому рекомендується регламентувати склад незавершеного виробництва на законодавчому рівні шляхом доповнення до П(С)БО9 «Запаси», що включали б вироби, деталі та вузли, які не завершили стадію обробки; оброблена продукція, яка не прийнята відділом технічного контролю та не передана на склад; продукція, що проходить випробування або спеціальну фазу коригування, передбачена із договором замовника; готова продукція, яка не була запакована на місці виробництва, але якщо це передбачено технологічним процесом; деталі на напівфабрикати, які підлягають іншій обробці [2].

Поняття запасів готової продукції характеризує собою товари, що підприємство може в даний час відправити на продаж. Передача готової продукції на склад викликана необхідністю формування партії продукції, складання, маркування, упакування та підготовки супровідних документів на

даний вид продукту. Тому за ринкових умов запаси можуть відігравати роль регулювання ринкового попиту та цін на корпоративні товари.

Списання запасів незавершеного виробництва та запасів готової продукції на підприємстві проводиться із застосуванням [3]:

1. Методу прямого розрахунку.

2. Бухгалтерського обліку (найбільш поширений) – що включає в себе 5 методів оцінки вартості вибуття запасів:

- за ідентифікованими витратами на відповідну одиницю (для незмінних запасів та для спеціальних замовлень);

- за середньозваженою собівартістю (знаходження «середньої» ціни наявних запасів);

- за собівартістю першої на момент отримання запасів (тобто ті запаси, що надійшли першими на підприємство, вибувають першими);

- за нормативними витратами (полягає в регулярному перегляді норм витрат, з урахуванням нормальних рівнів використання запасів, робочої сили, виробничих потужностей та фіксованих цін);

- за ціною продажу запасу (використовується при вибутті запасів на підприємстві роздрібною торгівлі).

3. Податкового обліку (використовуються всі методи бухгалтерського обліку, але частіше всього методи продажу та ідентифікованої собівартості оцінки запасів).

Висновки. Отже, запаси – є невід’ємною частиною будь-якого підприємства. Кожне підприємство прагне оптимізувати певний вид запасів. Однак слід зазначити, що надлишкові запаси призводять до заморожування оборотних коштів, зменшення ефективності використання оборотних коштів за рахунок збільшення терміну обороту та зменшення кількості оборотів. Крім того, надлишкові запаси готової продукції супроводжуються падінням цін на реалізацію продукції. Тому питання формування оптимального розміру запасів та правильного їх списання є досить актуальним і вимагає дослідження для

кожної окремої підприємницької структури в залежності від специфіки її діяльності.

Список літератури.

1. Маркетингова політика підрозділу. URL: https://pidru4niki.com/77573/marketing/zapasi_nezavershenogo_virobnitstva
2. Супрунова І., Боярський Ю. Незавершене виробництво: оцінка та облікове відображення. Міжнародний збірник наукових праць. № 2 (20). С. 459-460. URL: <http://eztuir.ztu.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/4770/1/45.pdf>.
3. Методи списання запасів: розрахунок, бухгалтерський і податковий облік. URL: <http://cons.parus.ua/d.asp?r=03ZEVc9ff63c114e9c4c178e50bd0a19969b9>.

УДК 338.2

ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ВИТРАТ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ СТРУКТУРИ З ВАНТАЖОПЕРЕВЕЗЕННЯ

Бондарчук О.М. к.т.н., доцент кафедри економіки, організації та управління підприємствами, **Царенко А.В.**, здобувач, Криворізький національний університет, м. Кривий Ріг, Україна.

Вступ. Автомобільний транспорт є однією з основних складових транспортної системи України. Він виконує 90% об'єму пасажирських перевезень, 80% вантажних перевезень економіки країни.

При цьому автомобільний транспорт використовують у всіх галузях господарства: за його допомогою здійснюють місцеві, міжміські та міжнародні перевезення промислових і сільськогосподарських вантажів, а також вантажів для торгівлі й будівництва. Автомобільний транспорт тісно пов'язаний з роботою залізничного, авіаційного, морського та річкового транспорту, він є одним із найбільш поширених засобів сполучення на малу віддаль. Широко застосовують і для транспортування вантажів на далеку віддаль, оперативної їх